

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Cap. I. Quid, & quotuplex Blasphemia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

que completa, probabilius est restituendum esse Ecclesiæ, & non dantis, quia Ecclesia utrumque punire intendit. v. *Less Lay hic l. c. §. 9.*

TRACTATUS II.

De secundo præcepto Decalogi.

Prohibet hoc præceptum omnem inordinatam usurpationem nominis Dei, qualis potissimum fit blasphemando, temerè jurando, vovendo & non servando: de quibus hic agendum.

CAPUT I.

Quid, & quotuplex Blasphemia?

Resp. Blasphemia directè opposita laudi Dei, est verbum maledictionis, vel convicii, seu contumeliæ in Deum, sive id fiat attribuendo falsa, sive negando vera, sive tribuendo creaturis; quæ ipsi debentur, sive etiam dicendo vera, sed quæ ad ejus dehonorationem, seu vilipensionem tendant: ut fit per modum ei indignantis, contemnentis, &c. Ita communiter Doctores. *S. Thom. 2. 2. q. 13. Bon. disp. 3. q. 8. Sanch. 2. moral. c. 32. Laym. 1. 4. r. 10. c. 6. &c.* Unde resolves.

I. Blasphemat, qui contra Deum infrendens ei, maledicit: item, qui ait se aliquid acturum eo invito: item, qui eum negat, qui seriò jurat per Deos falsos, qui eum vocat Tyrannum, injustum; nolle aut non posse nos juvare, non curare nostra, Dæmonem esse fideliozem, plus posse, non omnia

benè esse ordinata, meliùs in creatione quædam fieri potuisse, aut debuisse, &c. Quæ si quidem quis credat ita esse, & non tantum in ira aut desperatione effutiat, tunc est blasphemia hæreticalis, i. e. cum hæresi conjuncta: quod in confessione est addendum: quia specie differt ab imprecativa, *Hurt. 2. 2. d. 91. f. 21. §. 54.*

II. Revocantur etiam ad blasphemiam alia signa contra Deum, licet verba non adsint, ut spucere in cœlum, infrendere dentibus, &c. Imò etiam sola mente blasphemia interior committi potest, sicut etiam laus mentalis Dei.

III. Blasphemat item, qui in Sanctos, vel sacra, contumeliosus est, intellige, ut Sancti sunt, sive cum habitudine saltem virtuali ad Deum, ita ut moraliter hujus etiam honor censeatur tangi: quia alioqui tantum erit contra duliam, si nimirum contra illos, ut homines quidam in terris fuerunt, dicatur. Quod veniale est, si joco fiat, v. g. si Sanctos Crispinum & Crispinianum voces futores: Joannem & Paulum, eunuchos: grave verò erit, si contemptim, vel ex odio aut indignatione contra Sanctos. Licet verò blasphemix in Deum non admittant parvitatem materiæ; multi tamen admittunt in iis, quæ fiunt contra Sanctos, *Escob. tom. I. ex I.*

IV. Blasphemat item, qui iratus, etsi non contra Deum, sed contra alios aut alia, eadem tamen sermone profert, quæ ex sua significatione aut modo loquendi, ac circumstantiis, important imminutionem divini honoris, aut improprii: licet enim eam non intendat formaliter; quamvis id ex sub-

reptione sæpè fit veniale tantùm, si tantùm materialiter fiat.

V. In confessione exprimendum est, si quis (quod tamen rarò contingit) directè & formaliter Deum inhonorare intenderit, aut ei formaliter iratus fuerit. *Lay. l.c.*

VI. Blasphemat item, qui injuriosè usurpat mēbrum Christi: ut v. g. perdat te Dei sanguis, vulnera; mors Dei, caput, passio, Sacramenta, chrisma, & similia sacra: cum ea nō ad perdendū, sed ad salvandos nos data sint; & communiter in his apprehendant homines magnam Dei, earumq; rerum vilipensionem contineri. *Laym. ibid. n. 27.*

VII. Qui talium verborum consuetudinem habet, tenetur sub peccato mortali seriò conari eam tollere. Quod si facit, & tamen labitur, potest excusari aliquando; eò quòd juramenta ista impetu naturali effusa non sint voluntaria, nec in se, nec in causa, utpote retractata proposito efficaci. *Lay. l. 1. c. 3. n. 6. v. Esob. l. 1. c. 3. n. 36.* Si non conatur, idq; Confessarius nolet, neget ei cum discretionē absolutionem, *Lay. l.c.*

VIII. Interim plurimi excusantur ob inadvertentiam in subita commotione; tametsi non satis excusare videatur, quod quidam ajunt, iis verbis aliud se non intendere, quàm usurpare, tanquam interjectiones significativas iræ suæ: tum quia æquè se possunt assuefacere ad verba alia, & iræ voluntatis significativa: tum, quia tametsi id non possent, nihilominus non videtur licere usurpare ea, quæ ex communi apprehensione aliorum sunt inhonorativa Dei.

IX. Quòd si verò quis in ira contra hominem, non indignando Deo, sed homini tantum, nude nominet mortem Dei, septem Sacramenta, v. gr. ò Dei mors, vulnera, &c. sine scandalo, & sine iis circumstantiis, quibus vilipensio importatur, non sunt blasphemix, sed vana usurpatio nominis divini, hoc præcepto prohibita, & peccatum inter venialia grave, ut *Cajet. & Armilla. Blasphemia, & Sanch. supra.* Quanquam propter periculum incidendi in blasphemias, & quia rarò abest scandalum, ac nihilominus apud audientes Deus ejusque sacra censentur inhonorari, rarò excusantur, & meritò absterrentur homines à similibus dictis, ut notat *Lay l.c.*

X. In ira imprecari aliis Dæmonem, grandinem, fulgur, &c. etsi multi confundant cum blasphemias, non tamen est blasphemia, sed dira imprecatio: quæ plerumque, (saltem quando dicitur in illos, qui amantur ab irato) ob subitam commotionem & inadvertentiam, ac defectum seriæ voluntatis, non est nisi venialis: quia cum se homines reflectunt, ajunt longè aliter se sentire, ac sensisse, ita ut videantur interjectiones tantum quædam esse ad significandam iram: tamen Christianos parum deceat, tam absurdis interjectionibus uti. *Bon. l.c. ex Navar. Tol. Regis. &c. Baldel. d. 25. n. 10.* ubi etiam censet veniale tantum esse, sibi metipso ex ira dæmonem imprecari, eò, quòd non lædat graviter charitatem. Verùm *Molin, &c.* non audent id excusare à mortali, propter sceditatem, horrorem, & perversitatem. Græve autem est, si subditi Superioribus, filii parentibus

bus, (licet materialiter tantum) sic maledicant; præsertim in faciem: quia est grave contra debitam reverentiam. *Bald. l. c. v. inf. l. 5. c. 3. d. 6.*

XI. In ira usurpare Dæmonem, sine imprecatione non est per se peccatum: assidua tamen ejus nominatio non decet Christianum, & ratione scandali posset esse gravis. *Laym. l. c.*

XII. In confessione exprimenda est qualitas blasphemie; videlicet utrum contra Deum, an Sanctos fuerit: illas enim specie differre est probabile secundum *Suar. Sanch. Reg. Azor. Laym. Dian. tom. 1. R. 50. Lugo d. 15. n. 2. 17.* contrarium tamen tenet *Trull. l. 1. c. 11. d. 2. n. 5.* cum *Dian. p. 1. tr. de circumst. R. 39.*

CAPUT II.

De Juramento.

DUBIUM I.

Quid sit Juramentum?

Resp. Juramentum est invocatio tacita vel expressa Numinis divini, tanquam primæ & infallibilis veritatis, in testem alicujus rei. Hæc autem invocatio in eo consistit, quod jurans, quantum in se est, cupiat ac velit, Deum id quod jurat testari, & manifestare. (si & quando nimirum illi placuerit, sive in hac vita, sive in altera) tanquam, quod ab ipso Deo sit cognitum, & verum. *Ita communiter Doctores, S. Thom. 2. 2. q. 89. a. 1. Bonac. d. 4. q. 1. p. 1. Sanch. 3. mor. c. 1. Laym. l. 4. tr. 4. cap. 1.*
Unde resolvitur.

I. Quoad